

визначається досконалістю систем управління ризиками. Вітчизняні регуляторні інституції також здійснюють контроль за діючими банками з точки зору ризиків. Відповідно, питання управління фінансовими ризиками повинно розглядатись як результат взаємодії економічних агентів, правових та регуляторних інституцій, домогосподарств, що у сукупності в процесі взаємодії з приводу фінансових операцій формують фінансове середовище ринку.

Література

1. Гладков О. Иностранная волна / О. Гладков // Гвардия 500. – 2006 – С. 46.-50.
2. Потійко Ю. Теорія і практика управління різними видами ризиків у комерційних банках / Ю. Потійко // Вісник НБУ. – 2004. – №4. – С. 58–62.
3. Пернарівський О. Аналіз, оцінка та способи зниження банківських ризиків / О. Пернарівський // Вісник НБУ. – 2004. – № 4. – С. 44–48.

УДК 336.71(075.8)

МІСЦЕ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Т.О. Журавльова, к.е.н. професор, завідувач кафедри економіки і моделювання
ринкових відносин

К.А. Лисенко

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Україна зазнає впливу процесу глобалізації, тому змушена враховувати необхідність в розробці власних економічних стратегій, зокрема напрямків розвитку банківського сектору в Україні. Взагалі, інтеграція до світового економічного простору приводить до збільшення конкуренції на ринку банківських послуг. Для українських вітчизняних банків є актуальне питання виклику щодо конкуренції з боку відкритого світового ринку банківських послуг.

Питанням про місце банківського сектору України на світовому ринку банківських послуг присвячено чимало публікацій як у вітчизняних, так і в зарубіжних наукових джерелах. Теоретико-методологічні аспекти місця вітчизняного банківського сектору на світовому ринку досліджували такі вчені як І. Бланк, А. Гриньов, В. Савчук, А. Череп, А. Ястремська та інші. Не зважаючи на високу практичну і наукову цінність праць, місце банківського сектору України на світовому ринку банківських послуг залишаються недостатньо визначеним і потребують дослідження у зв'язку з посиленням інтеграційних процесів, впровадженням стратегій розвитку та реформ.

В умовах інтеграційних процесів до європейського простору актуальним є створення та пошук інноваційних банківських послуг, які зможуть підвищити конкурентоспроможність вітчизняних банків, а також, як наслідок, всього банківського сектору України. За даними Національного Банку України в країні функціонує 82 банки [1].

За думкою експертів, до суттєвих факторів, що зменшують конкурентоспроможність українських банків на ринку банківських послуг відносять:

1) капіталізація банків менша ніж у іноземних банків. За даними НБУ активи комерційних банків України на 2018 рік становлять 1301560 млн. грн., а власний капітал становить 156506 млн. грн. [1]. Капіталізація іноземних банків в рази перевищує капіталізацію вітчизняних банків. Це унеможливорює конкурувати при просуванні вітчизняних банківських продуктів з кредитування. Наслідком невеликого розміру норми резервування та облікової ставки в Європі та у світі, іноземні комерційні банки мають якісний кредитний портфель. Тобто, іноземні банки більшою мірою використовують мультиплікаційний ефект, що виникає в процесі кредитування [2].

2) українські комерційні банки не мають багатої мережі філій у світі, а також не мають фінансової, кадрової, організаційної можливостей створити її найближчим часом.

3) менш конкурентоспроможною виступає українська клієнтська база. Все це є наслідком недосконалого законодавства та корупцією минулих років.

4) високий рівень кредитного ризику, пов'язаний з веденням банківського бізнесу в Україні.

За думкою експертів, банківський сектор України, на сьогодні, навряд чи здатен конкурувати з іноземними банками на світових ринках. Але подальша інтеграція до світових економічних організацій потребує необхідність у створенні рівних умов для українських та іноземних банків на внутрішньому ринку банківських послуг. Це може призвести до виникнення небезпеки для вітчизняного ринку банківських послуг. Але впровадження інноваційних банківських послуг сприятиме зростанню якості українських банківських послуг, а також покращить використання маленької кількості фінансових ресурсів банківського сектору України.

На сьогоднішній день ефективність роботи банку залежить від інноваційної діяльності, новітніх технологій, що просувають на ринок банківських послуг. Також впливає пошук інструментів, котрі здатні підвищити привабливість банківських послуг на світовому ринку банківських послуг.

На разі, лідером серед банків в Україні з провадження інновацій є ПриватБанк. Політика банку спрямована на впровадження нових банківських послуг, які дають можливість для своїх клієнтів управляти своїми фінансами. ПриватБанк – це банк, який перший запропонував Інтернет-банкінг «Приват24», а також продаж через свої термінали і банкомати електронні квитки на транспорт, розваги та послуги [3]. Також, на сьогодні почали активно впроваджувати інновації і «Промінвестбанк», «АльфаБанк», «Укрсіббанк» та інші.

Очевидно, що інновації в банках з'явилися завдяки змінам попиту зі сторони клієнтів, підвищенню конкурентності на ринку банківських послуг. Це призводить до залученню більшої кількості клієнтів за рахунок надання більш зручних послуг, новітніх банківських продуктів. Це приносить нові прибутки банкам. Проведення дистанційного обслуговування дозволить банкам ефективніше проводити платежі, зменшувати витрати, котрі пов'язані з наданням банківських послуг.

Низький рівень доступності населення до банківських послуг є проблемою банківського сектору. Від цього залежить темп зростання економіки, добробут населення, платоспроможний попит. Підвищення доступності банківських послуг – необхідна умова для розвинених ринкових відносин, для проникнення українського банківського продукту до світового ринку банківських послуг.

«Укрпошта» - державне підприємство, яка є у всіх регіонах країни, в тому числі в сільській місцевості, важкодоступних районах, де пропозиція банків може бути обмежена. Тому, можна розглядати варіант співпраці пошти та банків. Поштово-банківська діяльність представлена практично у всіх розвинутих країнах.

Відносини банків і пошти формуються по різному з урахуванням законодавчого регулювання поштової та банківської діяльності. В одних країнах пошти можуть самостійно надавати фінансові послуги та співпрацює з банками як агент, який надає банківські послуги банків за певний відсоток. До таких країн можна віднести Швейцарію, Італію та ін. В інших ці послуги надаються поштовим банком. Система поштових банків характерна для Англії, Німеччини та інших.

У 2017 році був зареєстрований проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку». Документ дозволяє відкрити «Укрпошті» поточні, ощадні та карткові рахунки для громадян. Завдяки документу, керівництво пошти вважає, що 35% українців зможуть отримати сучасні фінансові послуги через їх відділення [4].

Проект передбачає надання можливостей цій компанії відкривати поштові рахунки для зарахування пенсій, заробітних плат, переказів, оплати комунальних послуг, а також можливості кредитування як фізичних так і юридичних осіб.

У лютому 2018 року було відомо, що «Укрпошта» долучила банк «ПУМБ» до себе і тепер банківськими послугами можна скористатись через мережу «Укрпошти». Населення

невеликих міст і сіл тепер зможуть у відділеннях пошти отримати інформацію про можливості скористатись банківськими послугами банку «Пумб».

Таким чином, стратегія розвитку ринку банківських послуг в Україні повинна бути спрямована на розвиток існуючих секторів ринку та інтеграції до світового ринку банківських послуг, а також захопленню нових секторів, як поштово-банківських послуг, що дозволить збільшити кількість клієнтів банків та зробити банківські послуги доступнішими для всіх.

На сьогоднішній день перспективним є варіант інтеграції поштового зв'язку з фінансово-кредитною установою, тобто організації поштового банку. Європейський досвід показує, що пошта може зберегти велику кількість відділень, лише за рахунок надання фінансових послуг. Яскравим прикладом успішної співпраці банку з поштою на території Євросоюзу є Post Bank (Німеччина): канали продажів – 850 відділень банку та 8250 поштових відділень, управління рахунками через Інтернет – 2,4 млн клієнтів; Alliance & Leicester (Великобританія): канали продаж – 50 відділень банку і 15000 поштових відділень, управління рахунками через Інтернет – 1 млн клієнтів [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що вітчизняні банки відчують вплив світових тенденцій, серед яких впровадження інформаційних технологій, зміні кількості філій, покращення взаємодії з населенням. Українські банки повинні постійно удосконалювати та створювати нові продукти та послуги для клієнтів, щоб задовольнити їх потреби більш зручним способом, використовуючи інтернет.

Література

1. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку [Електронний ресурс] // ЄБРР. – режим доступу: <http://www.ebrd.com>
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» ВВР від 7 грудня 2000р., №5-6 зі змінами № 1736-VIII від 15.11.2016.
4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://w1.c1.rada.gov.ua>.
5. Финансовая аналитика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finanal.ru>

УДК 336.71:044

РОЗВИТОК ІНСТРУМЕНТУ АУТСОРСИНГУ В ПРОЦЕСІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ

В.І. Захарченко, д.е.н., професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності

Т.В. Аверіхіна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності

Одеський національний політехнічний університет

Використання ресурсів сторонніх організацій в процесі забезпечення власної діяльності, яка пов'язана з інформаційними технологіями, все більш активно використовується в процесі інформатизації банківської справи.

ІТ аутсорсинг (ІТ- outsourcing) - передача спеціалізованих функцій, пов'язаних з інформаційними технологіями [1, с.184]. Первинним стимулом появи послуг в області банківського аутсорсингу інформаційних технологій стало бажання керівників банківських установ скоротити витрати на впровадження, супровід і модернізацію ІТ-інфраструктури. Використання сторонніх підрядників і ресурсів може застосовуватися в будь-якому з напрямків ІТ діяльності. У західній практиці в даний час популярність аутсорсингу настільки висока, що деякі банки повністю передають функцію забезпечення інформаційними технологіями стороннім організаціям [2, с.61].